FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

föredraget den 7 oktober 1999 *

1. Eftersom EG-domstolen tidigare har tillerkänt principen om likabehandling, [1] som fastslås i artikel 3.1 i associeringsrådets beslut nr 3/80 [2] (nedan kallat beslut nr 3/80), som har fattats med stöd av avtalet om en associering mellan gemenskapen och Turkiet [3] (nedan kallat associeringsavtalet), direkt effekt, uppkommer frågan huruvida denna princip utgör hinder mot att en medlemsstat begränsar möjligheten att rätta det födelsedatum som har anmälts vid anslutningen till statens system för social trygghet, vilket påverkar rätten till förmåner, till de fall där det föreligger ett skrivfel eller till handlingar som har utfärdats före den tidpunkt vid vilken anmälan gjordes, utan att ta hänsyn till de omständigheter under vilka en födsel registreras i Turkiet.

Det är i huvudsak detta som åttonde och trettonde avdelningen vid Bundessozialgericht (Tyskland) önskar få svar på genom de tolkningsfrågor som den har ställt till EG-domstolen i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG).

* Originalspråk: spanska.

1 — Dom av den 4 maj 1999 i mål C-262/96, Sürül (REG 1999, s. I-2685).

2 — Beslut nr 3/80 av den 19 september 1980 om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas medlemsstaters system för social trygghet på turkiska arbetstagare och deras familjemedlemmar (EGT C 110, 1983, s. 60).

3 — Rådets beslut 64/732/EEG av den 23 december 1963 om ingående av avtalet om upprättandet av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet (EGT 217, 1964, s. 3685).

I — De faktiska omständigheterna i mål C-102/98, Ibrahim Kocak

2. Sökanden i målet vid den nationella domstolen, Ibrahim Kocak, är turkisk medborgare. Han arbetade mellan åren 1956 och 1962 och var då ansluten till systemet för social trygghet i Turkiet. Från april 1962 till december 1966 arbetade han i gruvindustrin i Tyskland. Från och med maj 1970 har han varit stadigvarande bosatt i denna medlemsstat, där han var anställd som industriarbetare fram till förtidspensioneringen den 1 oktober 1986. Från och med den 1 oktober 1991, då utbetalningen av förtidspensionen upphörde, uppbär han socialbidrag.

3. När Ibrahim Kocak anslöt sig till systemet för social trygghet i Tyskland år 1970 uppgav han att han var född den 20 oktober 1933. Till följd av ett avgörande av civildomstolen i Düzce i Turkiet av den 3 december 1985 rättades Ibrahim Kocaks födelsedatum i det turkiska folkbokföringsregistret så, att födelseåret i stället angavs vara år 1926. Med beaktande av detta avgörande tilldelade pensionskassan Landesversicherungsanstalt Schleswig-Holstein honom ett nytt försäkringsnummer med det rättade födelsedatumet.

4. I augusti 1991 begärde Ibrahim Kocak att LVA skulle betala ut ålderspension på

den grunden att han hade uppnått 65 års ålder. Pensionskassan informerade honom i februari 1992 om att det turkiska domstolsavgörandet om rättelse av födelsedatumet inte kunde erkännas med avseende på hans rätt till pension i Tyskland. Pensionskassan avslog Ibrahim Kocaks begäran om ålderspension med motiveringen att han var född år 1933 och inte skulle uppnå 65 års ålder förrän i oktober 1998. Pensionskassan tilldelade honom ett nytt försäkringsnummer i vilket år 1933 på nytt angavs som födelseår.

5. Ibrahim Kocaks klagomål mot dessa beslut avslogs med motiveringen att den turkiska domstolens avgörande uteslutande grundades på ett läkarutlåtande och ett vittnesmål. Pensionskassan ansåg under dessa omständigheter att det inte hade bevisats att den berörde var född år 1926 och inte år 1933, som han hade uppgett då han anslöt sig till det tyska pensionssystemet.

6. Vid domstolarna bifölls Ibrahim Kocaks begäran i första instans av Sozialgericht Itzehoe, som förpliktade pensionskassan att bevilja honom ålderspension på den grunden att han från och med november 1991 hade uppnått 65 års ålder. Efter det att detta avgörande hade överklagats upphävdes det av Landessozialgericht Schleswig-Holstein, som dessutom ogillade överklagandet, bland annat därför att de omständigheter och den bevisning som Ibrahim Kocak hade åberopat i förfarandet vid den turkiska domstol som hade fastställt rättelsen av hans födelsedatum inte var av tillräcklig styrka för att kunna undanröja den bevisverkan som följer av den första registreringen i folkbokföringsregistret.

En lösning av tvisten har delvis kunnat nås genom förlikning. Tvisten avser numera dels ifrågasättandet av det svarande socialförsäkringsorganets beslut av den 17 februari 1992 att tilldela Ibrahim Kocak ett nytt försäkringsnummer, dels beslutet av den 1 december 1993 att vägra bevilja ålderspension.

II — Tolkningsfrågan i mål C-102/98, Ibrahim Kocak

7. Trettonde avdelningen vid Bundessozialgericht, som skall avgöra överklagandet (tysk revision), anser att det är nödvändigt att ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

"Skall reglerna om associeringen mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet (särskilt artikel 9 i avtalet om upprättandet av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet av den 12 september 1963, artikel 37 i det till avtalet bifogade tilläggsprotokollet av den 23 november 1970, artikel 10 i associeringsrådets beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 [4] och artikel 3.1 i associeringsrådets beslut nr 3/80 av den 19 september 1980) tolkas på så sätt att lagstiftaren i en medlemsstat inte får utfärda föreskrifter enligt vilka det födelsedatum

4 — Associeringsrådets beslut nr 1/80 av den 19 september 1980 om associeringens utveckling (beslutet har inte publicerats).

som den försäkrade personen först har anmält till ifrågavarande medlemsstats socialförsäkringsorgan eller till arbetsgivaren i denna medlemsstat (i den mån arbetsgivaren har en anmälningsskyldighet i förhållande till socialförsäkringsorganet) i princip ligger till grund för tilldelningen av försäkringsnummer och för beviljande av ålderspension, om dessa föreskrifter även tillämpas på migrerande arbetstagare från Turkiet utan hänsyn till det turkiska folkbokföringsregistrets särskilda beskaffenhet?"

III — De faktiska omständigheterna i mål C-211/98, Ramazan Örs

8. Ramazan Örs är född i Turkiet och har sedan år 1972 varit bosatt i Tyskland. Han är ansluten till det pensionssystem som tillämpas av Bundesknappschaft, det socialförsäkringsorgan som är svarande. Ramazan Örs anmälde vid sin anslutning i Tyskland att han var född den 1 maj 1950. Med hänsyn till dessa uppgifter tilldelade Bundesknappschaft honom försäkringsnummer 80 010550 O 016.

I februari 1993 tillhandahöll Ramazan Örs det svarande socialförsäkringsorganet ett avgörande av underrätten i Balikesir, i Turkiet, av den 9 november 1992, genom vilket Ramazan Örs födelsedatum i folkbokföringsregistret i detta land rättas till att avse den 1 maj 1946. Avgörandet åtföljdes av ett intyg om att denne fullgjorde sin militärtjänstgöring mellan juli 1970 och mars 1972. Ramazan Örs förklarade även att han inte hade gått i skola i Turkiet.

9. Enligt detta avgörande, som Ramazan Örs har tillhandahållit en översättning av, informerade det statliga sjukhuset i Balikesir denna domstol om att den berörde var mellan 45 och 46 år gammal. De vittnen som Ramazan Örs hade åberopat uppgav dessutom under ed att de kände honom väl, eftersom de hade bott i samma by, att hans föräldrar hade levt tillsammans under flera år innan de ingick äktenskap, att alla i byn levde tillsammans med någon och hade barn innan de gifte sig och att Ramazan Örs redan var fyra eller fem år innan hans föräldrar gifte sig. Ett av vittnena uppgav att också dess dotter Havva var född år 1946, även om det i folkbokföringsregistret angavs att hon var född år 1948. Den statliga myndigheten gjorde bedömningen att den berörde hade styrkt sina påståenden. Nämnda underrätt biföll följaktligen dennes yrkande om att få sitt födelsedatum rättat.

10. Genom beslut av den 14 juni 1993 respektive den 14 september 1993 avslog det svarande socialförsäkringsorganet Ramazan Örs begäran om att hans födelsedatum och försäkringsnummer skulle ändras.

Talan vid Sozialgericht Gelsenkirchen bifölls inte. Vid överklagande framhöll Ramazan Örs att han avsåg att få till stånd en ändring inte bara av sitt försäkringsnummer utan även av sitt verkliga födelsedatum, vilket är av avgörande betydelse för hur länge hans yrkesverksamma liv skall anses ha varat. Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen ogillade överklagandet

med motiveringen att försäkringsnumret endast är avsett för klassificering av de uppgifter om sökanden som är av betydelse för erkännandet av rätten till sociala förmåner och att socialförsäkringsorganet följaktligen inte var skyldigt att rätta det födelsedatum som ingick i försäkringsnumret i enlighet med den turkiska domstolens avgörande. Vad beträffar det nödvändiga i att rätta det verkliga födelsedatum som ingick i nämnda nummer tillämpade Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen rättspraxis från Bundessozialgericht, enligt vilken det verkliga födelsedatumet i detta fall är det som var registrerat i folkbokföringsregistret när försäkringsnumret tilldelades.

IV — Tolkningsfrågan i mål C-211/98, Ramazan Örs

11. Åttonde avdelningen vid Bundessozialgericht, som skall avgöra överklagandet (tysk revision), anser att det är nödvändigt att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Finns det, på grundval av reglerna om associeringen mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet, ett diskrimineringsförbud inom området för social trygghet som är direkt tillämpligt på turkiska arbetstagare i Förbundsrepubliken Tyskland?

2) Om fråga 1 besvaras jakande: Skall detta förbud tolkas på så sätt att det utgör hinder mot att tillämpa en nationell bestämmelse enligt vilken det födelsedatum som skall vara avgörande för förmåner enligt den lagstadgade pensionsförsäkringen och för det försäkringsnummer som tilldelas i samband härmed är det officiella födelsedatum som framgick av bevishandlingar när den turkiske arbetstagaren för första gången anmäldes till ett nationellt socialförsäkringsorgan?"

V — Den nationella rätten

12. På villkor att de har betalat avgifter under minst 60 månader har män, vid 65 års ålder, och kvinnor, vid 60 års ålder, rätt till ålderspension. När arbetstagaren börjar sitt yrkesverksamma liv skall arbetsgivaren överlämna arbetstagarens personliga uppgifter till sjukförsäkringen. Därefter skall åldersförsäkringen tilldela arbetstagaren ett försäkringsnummer, som födelsedatumet ingår i.

13. Av 1 § femte stycket i förordningen om tilldelning och sammansättning av försäkringsnummer (Verordnung über die Vergabe und Zusammensetzung der Versicherungsnummer följer att detta försäkringsnummer endast tilldelas en gång och att det inte kan rättas.

14. Ett försäkringsnummers eventuella oriktighet regleras i 33a § i avdelning I i lagen om social trygghet (Sozialgesetzbuch, nedan kallad SGB I), som trädde i kraft den 1 januari 1998, vari följande föreskrivs:

"1) Om en rättighet eller en skyldighet är beroende av att en viss åldersgräns har uppnåtts eller överskridits, skall hänsyn tas till det födelsedatum som den person som har denna rättighet eller skyldighet eller hans familjemedlemmar först har anmält till ett socialförsäkringsorgan eller, om det är fråga om en anmälan enligt tredje eller sjätte avsnittet i fjärde avdelningen, till arbetsgivaren.

2) Avvikelse från födelsedatum enligt punkt 1 får endast göras om det organ som är behörigt att betala ut förmånerna fastställer

a) att det föreligger ett skrivfel,

b) att ett annat födelsedatum följer av en handling som i original har utfärdats före den tidpunkt vid vilken anmälan enligt punkt 1 gjordes.

3) Punkterna 1 och 2 skall tillämpas på motsvarande sätt på födelsedatum som ingår i försäkringsnummer eller annat kännetecknande nummer inom området för sociala förmåner enligt denna lag."

15. Denna bestämmelse antogs i syfte att undvika oskäliga anspråk på sociala förmåner i de fall där det, till följd av en ändring av ett födelsedatum, begärs att förmåner skall betalas ut i förtid. När bestämmelsen utarbetades beaktades att det i flera utländska rättsordningar ges en möjlighet att ändra ett födelsedatum genom ett domstolsavgörande. Sådana ändringar kan enligt tysk socialrätt leda till fördelar som inte skulle uppkomma enligt de ifrågavarande utländska rättsordningarna.

De nya föreskrifterna syftar till att säkerställa att sådana rättelser av ett födelsedatum inte heller skall beaktas i tysk socialrätt.

Det har inte ansetts nödvändigt att anta en särskild övergångsbestämmelse.

VI — De gemenskapsrättsliga bestämmelser vars tolkning har begärts

16. I artikel 9 i associeringsavtalet föreskrivs följande:

"De avtalsslutande parterna är ense om att inom tillämpningsområdet för detta avtal, och utan att det påverkar tillämpningen av andra särskilda bestämmelser som antas med stöd av artikel 8, skall all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden i enlighet med den princip som anges i artikel 7 [5] i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen."

17. I artikel 37 i tilläggsprotokollet, som har bifogats associeringsavtalet, [6] fastställs följande:

"Varje medlemsstat skall gentemot de arbetstagare som är av turkisk nationalitet och som är anställda i gemenskapen tillämpa regler som vad gäller arbetsförhållanden och avlöning inte innebär någon diskriminering på grundval av nationalitet [jämfört med] de arbetstagare som är medborgare i någon av de andra medlemsstaterna."

18. I artikel 10.1 i associeringsrådets beslut nr 1/80 (nedan kallat beslut nr 1/80) föreskrivs följande:

"Gemenskapens medlemsstater skall gentemot turkiska arbetstagare på medlemsstaternas reguljära arbetsmarknad tillämpa regler som vad gäller avlöning och andra arbetsförhållanden inte innebär någon diskriminering på grund av nationalitet jämfört med de arbetstagare som är medborgare i någon av de andra medlemsstaterna."

19. Artikel 3.1 i beslut nr 3/80 har följande lydelse:

"Om något annat inte följer av de särskilda bestämmelserna i detta beslut har personer, som är bosatta inom en medlemsstats territorium och för vilka detta beslut gäller, samma skyldigheter och rättigheter enligt en medlemsstats lagstiftning som denna medlemsstats egna medborgare."

5 — Senare artikel 6 till följd av ändringen genom artikel G.8 i Fördraget om Europeiska unionen, och därefter artikel 12 EG till följd av ändringen genom Amsterdamfördraget.

6 — Rådets förordning (EEG) nr 2760/72 av den 19 december 1972 om ingående av det tilläggsprotokoll som undertecknades den 23 november 1970 och som är bifogade till avtalet om upprättandet av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet, samt om de åtgärder som måste vidtas för deras genomförande (EGT L 293, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 1, s. 130).

VII — Förevarande mål om förhandsavgörande

20. Ramazan Örs, den franska och den tyska regeringen samt kommissionen har inkommit med yttranden inom den frist som föreskrivs för detta ändamål i artikel 20 i EG-stadgan för domstolen.

En företrädare för Landesversicherungsanstalt Oberfranken und Mittelfranken, som är det socialförsäkringsorgan som Ibrahim Kocak har riktat sin talan mot, den tyska regeringens ombud och kommissionens ombud infann sig vid den muntliga förhandlingen, som hölls den 7 september 1999, för att avge sina muntliga yttranden.

21. Ramazan Örs har hävdat att det svarande socialförsäkringsorganet inte kan göra gällande någon giltig grund för att inte godta rättelsen av hans födelsedatum och att det, enligt förbudet mot diskriminering på grund av kön, som är direkt tillämpligt, inte får behandla en medborgare i gemenskapen och en turkisk medborgare som lever i en medlemsstat på olika sätt. Ramazan Örs anser att domstolsavgörandet genom vilket det i folkbokföringsregistret registrerade födelseåret rättas är bindande för de tyska socialförsäkringsorganen, såvida det inte finns uppgifter om att avgörandet har beslutats på ett rättsstridigt sätt, vilket inte har kunnat fastslås.

22. Landesversicherungsanstalt Oberfranken und Mittelfranken har vid förhandlingen gjort gällande att begäran om rättelse av ett födelsedatum, i syfte att förlänga perioden under vilken sociala förmåner uppbärs eller skjuta fram tidpunkten då de skall börja betalas ut, till en början var en mycket isolerad företeelse. Den blev emellertid mycket vanligare från och med slutet av åttiotalet, till den grad att socialförsäkringsorganen i Tyskland under år 1998 tog emot cirka 5 000 sådana begäran som gavs in av turkiska medborgare. Om ändringen av dessa födelsedatum påverkar erhållandet av sociala förmåner skulle den ge upphov till kostnader som inte bara är extremt höga utan även oförutsedda, vilket kan rubba systemets finansiella jämvikt. Landesversicherungsanstalt Oberfranken und Mittelfranken har tillagt att även om övergångsbestämmelser hade antagits, såsom kommissionen har föreslagit, skulle det dröja flera år innan den nya lagstiftningen hade kunnat tillämpas, och syftet med den hade inte kunnat uppnås.

23. Den tyska regeringen har hävdat att principen om likabehandling, även om den skulle vara tillämplig på turkiska arbetstagare, inte innebär att de av de turkiska myndigheterna utfärdade utdragen ur folkbokföringsregistret är bindande för pensionsförsäkringsorganen och domstolarna i Tyskland. Nämnda regering har förklarat att det finns betydande skillnader i förfarandet för att rätta ett födelsedatum i Turkiet i medlemsstaterna, att det inom detta område varken finns någon harmonisering mellan medlemsstaterna och Turkiet

eller har upprättats ett system för ömsesidigt erkännande av beslut om rättelse och att domstolsavgöranden genom vilka födelsedatum rättas inte ens i Turkiet har någon verkan på området för social trygghet. [7]

Den tyska regeringen har framhållit att 33a § SGB I är tillämplig på såväl turkiska medborgare som tyska medborgare som är födda i en tredje stat, och den har som exempel anfört de cirka 2 800 000 personer som har återvänt till Tyskland, huvudsakligen från före detta Sovjetunionen.

Den tyska regeringen har tillagt att den bestämmelse som begränsar möjligheten att ändra rätten till sociala trygghetsförmåner på grundval av en rättelse av födelsedatumet antogs, därför att den var nödvändig, skälig och objektivt motiverad. Det har nämligen konstaterats att det var vanligt att de försäkrade ansökte om att rätten till förmåner som exempelvis barnpension eller barnbidrag skulle utgå under en längre tid eller att ålderspension skulle betalas ut i förtid, enligt en ändring i efterhand av deras födelsedatum. Utredningen av varje enskilt fall var lång och kostsam, eftersom socialförsäkringsorganen i den berördes födelseland var tvungna att företa grundliga undersökningar. Det nu gällande systemet för att erkänna en ändring av ett födelsenummer kan dessutom i stor utsträckning medföra att bedrägerier för att få pension i förtid döljs, eftersom det födelsedatum som anmäls, i så gott som samtliga fall där det begärs att datumet skall ändras, är äldre än det som uppgavs vid anslutningen. Det rör sig inte om isolerade fall utan om en vanlig företeelse.

Den tyska regeringen har slutligen påpekat att de bevishandlingar godtas som har utfärdats innan datumet anmäldes vid anslutningen och att inte bara handlingar avseende folkbokföringen tillåts utan även alla andra handlingar på grundval av vilka ett födelsedatum kan fastställas, exempelvis de som utfärdas i samband med skolgång eller militärtjänstgöring.

24. Den franska regeringen anser att registreringar i en medlemsstats respektive i en tredje stats folkbokföringsregister inte kan tillerkännas samma bevisvärde. Den har anfört att en medlemsstat kan bedöma huruvida den bevisning som har åberopats till stöd för en begäran om att ett födelsedatum skall ändras är otillräcklig eller falsk, särskilt mot bakgrund av hur lätt det är att i vissa medlemsstater utverka beslut om rättelser av eller tillägg till uppgifterna i folkbokföringsregistret i det enda syftet att kringgå medlemsstaternas lagstiftning i fråga om medborgarskap, rätten till bosättning samt rätten till sociala förmåner eller ålderspension.

25. Kommissionen har hävdat att den tyska lagstiftningen, enligt vilken ett födelsedatum får rättas med verkan för rätten till

7 — Den tyska regeringen har förklarat att det i den turkiska lagstiftningen, enligt de uppgifter som den förfogar över, vid fastställelse av tillämpligt födelsedatum görs en åtskillnad mellan olycksfallsförsäkring, beträffande vilken det födelsedatum beaktas som var registrerat i folkbokföringsregistret när olycksfallet ägde rum, och invaliditets-, ålders- och efterlevandeförsäkring, beträffande vilka det födelsedatum beaktas som var registrerat när anslutningen ägde rum.

ålderspension endast om det ges in en handling som har utfärdats före den tidpunkt vid vilken arbetstagaren anslöt sig till systemet i Tyskland, utgör dold diskriminering av migrerande arbetstagare från Turkiet, vilka befinner sig i en situation som i rättsligt och faktiskt hänseende skiljer sig från den situation som tyska medborgare befinner sig i.

Till stöd för sitt påstående har kommissionen anfört att den tyska lagen vid en födsel innebär att vissa personer, vid äventyr av böter, åläggs att inom en vecka göra en anmälan till folkbokföringskontoret och att det registrerade datumet endast kan rättas genom ett domstolsavgörande som meddelas i ett förfarande för frivillig rättsvård, i vilket domstolen *ex officio* beslutar om de undersökningar som skall göras och endast får fastställa rättelsen om den är övertygad om att de registrerade uppgifterna är oriktiga. I Turkiet skall en födsel däremot anmälas inom en månad, vilket inte alltid verkar iakttas, särskilt på landsbygden. Rättelsen av en registrering får endast göras en gång och enligt ett domstolsavgörande som meddelas i ett förfarande som kan betecknas som ytterst välvilligt och tillmötesgående och i vilket det inte *ex officio* görs en mera noggrann undersökning av de faktiska omständigheterna.

Kommissionen anser att den bestämmelse som trädde i kraft i januari 1998, som antogs i syfte att förhindra bedrägeri och administrativa kostnader till följd av kontrollen av förfaranden som tillämpas utomlands, kan vara motiverad i framtiden, men att det, i avsaknad av övergångsbestämmelser, är tveksamt om det är befogat att tillämpa den på de uppgifter som den turkiske medborgaren lämnade vid tidpunkten då han anslöt sig till det tyska systemet för social trygghet, då en annan bestämmelse gällde.

Kommissionen har påpekat, beträffande den omständigheten att man i Turkiet, i fråga om invaliditets-, ålders- och efterlevandeförsäkring, beaktar det födelsedatum som var registrerat i folkbokföringsregistret när anslutningen ägde rum, att detta inte var huvudregeln före år 1998 och att man inte kunde förvänta sig att de tyska myndigheterna genom lagstiftning skulle införa samma princip inom sitt område för social trygghet, med retroaktiv verkan och utan övergångsbestämmelser. Kommissionen har tillagt att det i sådana fall som de som avser Ibrahim Kocak och Ramazan Örs, där rättelsen av födelsedatumet endast grundas på ett läkarutlåtande, är logiskt att det uppkommer tvivel om det turkiska domstolsavgörandets riktighet. Det är därför som bevisbördan för det nya födelsedatumets riktighet vid de tyska domstolarna skall ankomma på den berörde, som då har att lägga fram den bevisning som är mest övertygande.

Kommissionen har slutligen anfört att den omtvistade bestämmelsen inte står i proportion till det syfte som eftersträvas, eftersom det saknas övergångsbestämmelser för att ta hänsyn till strukturella skillnader mellan de stater som omfattas av associeringsavtalet.

VIII — Undersökning av tolkningsfrågorna

26. För att kunna besvara de tolkningsfrågor som har ställts av åttonde och trettonde avdelningen vid Bundessozialgericht, vilka jag skall behandla tillsammans, skall jag först pröva om förbudet mot diskriminering på grund av nationalitet, som finns i lagstiftningen angående associeringen mellan Turkiet och gemenskapen, är direkt tillämpligt på turkiska arbetstagare. Vid jakande svar skall jag undersöka om en sådan arbetstagare kan åberopa förbudet i en medlemsstat för att förhindra att man tillämpar en bestämmelse om social trygghet på honom som innebär att rättelse av det födelsedatum som arbetstagaren anmälde när han anslöt sig till systemet i denna medlemsstat endast får göras om det föreligger ett skrivfel eller om den berörde inkommer med en handling som har utfärdats före anslutningen och i vilken ett annat födelsedatum förekommer. Jag kommer slutligen att behandla tillämpningen i tiden av principen om likabehandling i målen vid den nationella domstolen.

A — *Den direkta effekten av principen om förbud mot diskriminering på grund av kön i lagstiftningen angående associeringen mellan gemenskapen och Turkiet*

27. Diskriminering på grund av kön är förbjudet enligt såväl artikel 9 i associeringsavtalet, artikel 37 i det till avtalet bifogade tilläggsprotokollet, artikel 10.1 i beslut nr 1/80, som artikel 3.1 i beslut nr 3/80. Det är emellertid inte nödvändigt att tolka alla dessa bestämmelser för att kunna besvara de tolkningsfrågor som har ställts.

28. Artikel 9 i associeringsavtalet, som inom sitt tillämpningsområde innebär förbud mot diskriminering på grund av kön, är en allmän bestämmelse som, i likhet med artikel 6 i EG-fördraget (nu artikel 12 EG i ändrad lydelse), är avsedd att tillämpas självständigt endast i de fall där det i avtalet och dess genomförandebestämmelser inte föreskrivs särskilda bestämmelser mot diskriminering.

29. Principen om icke-diskriminering har, inom området för den fria rörligheten av arbetstagare mellan medlemsstaterna och Turkiet, tillämpats och konkretiserats genom artikel 37 i det till associeringsavtalet bifogade tilläggsprotokollet.

30. Samma princip erkänns i beslut nr 1/80 om associeringens utveckling, samtidigt som den där inskränker sig till avlöning och andra arbetsförhållanden. Jag delar kommissionens uppfattning att de tyska bestämmelserna om rättelse av försäkringsnummer eller beviljande av sociala förmåner inte kan anses gälla arbetsförhållanden i den mening som avses i denna bestämmelse.

31. Beslut nr 3/80 om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas medlemssta-

ters system för social trygghet på turkiska arbetstagare och deras familjemedlemmar, genom vilket artikel 39 i tilläggsprotokollet genomförs, fastslår i artikel 3.1 principen att alla personer som är bosatta i en medlemsstat och för vilka detta beslut gäller skall behandlas på samma sätt som medlemsstaternas egna medborgare.

I enlighet med artikel 2 i beslut nr 3/80 gäller beslutet för båda sökandena i målet vid den nationella domstolen, eftersom det rör sig om arbetstagare som är medborgare i Turkiet och som omfattas av lagstiftningen i en medlemsstat.

32. De två mål i vilka tolkningsfrågorna har ställts rör möjligheten att rätta det födelsedatum som ingår i försäkringsnumret, som tilldelades när anslutningen till det tyska socialförsäkringssystemet ägde rum och som socialförsäkringsorganen grundar sig på för att medge rätt till olika förmåner. Den bestämmelse som förevarande domstol skall utgå från när den besvarar tolkningsfrågorna är följaktligen artikel 3.1 i beslut nr 3/80 om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas medlemsstaters system för social trygghet på turkiska arbetstagare och deras familjemedlemmar. [8]

8 — Enligt artikel 4 i beslutet gäller detsamma, i fråga om dess sakområden, all lagstiftning om de grenar av social trygghet som avser förmåner vid sjukdom och moderskap, förmåner vid invaliditet, även sådana som är avsedda att bevara eller förbättra förvärvsförmågan, förmåner vid ålderdom, förmåner till efterlevande, förmåner vid olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar, dödsfallsersättningar, förmåner vid arbetslöshet och familjeförmåner. Detta beslut är tillämpligt på system för social trygghet, vare sig de är allmänna eller särskilda och vare sig de är skatte- eller avgiftsfinansierade eller inte.

33. Såsom jag redan har angett i början av detta förslag till avgörande har en del av frågeställningen i de båda förevarande målen lösts genom domen i målet Sürül, [9] i vilken domstolen förklarade att artikel 3.1 i beslut nr 3/80 inom beslutets tillämpningsområde fastslår en precis och ovillkorlig princip som är tillräckligt bestämd för att kunna tillämpas av en nationell domstol, varför den kan reglera enskildas rättsliga ställning. Domstolen tillade att den direkta effekt som skall tillerkännas denna bestämmelse medför att enskilda som faller inom dess tillämpningsområde har rätt att åberopa den vid medlemsstaternas domstolar. [10]

34. Den första tolkningsfrågan som har ställts av åttonde avdelningen vid Bundessozialgericht i mål C-211/98, Örs, bör således besvaras jakande med konstaterandet att direkt effekt tillerkänns artikel 3.1 i beslut nr 3/80, i vilken det fastslås en princip, inom de grenar och system för social trygghet som beslutet gäller, att alla personer som omfattas av beslutets tillämp-

9 — Punkt 74 (ovan fotnot 1).

10 — Domstolen har tidigare gjort samma tolkning i fråga om likabehandlingsprincipen, som fastslås i artikel 39.1 i samarbetsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Folkrepubliken Algeriet, som undertecknades i Alger den 26 april 1976 och som godkändes på gemenskapens vägnar genom rådets förordning (EEG) nr 2210/78 av den 26 september 1978 om slutande av samarbetsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Algeriet (EGT L 263, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 5, s. 57). Se dom av den 5 april 1995 i mål C-103/94, Krid (REG 1995, s. I-719), punkterna 21—24, och av den 15 januari 1998 i mål C-113/97, Babahenini (REG 1998, s. I-183), punkterna 17 och 18. Domstolen uttalade sig på samma sätt beträffande denna princip såsom den förekommer i artikel 41.1 i samarbetsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Kungariket Marocko, som undertecknades i Rabat den 27 april 1976 och som godkändes på gemenskapens vägnar genom rådets förordning (EEG) nr 2211/78 av den 26 september 1978 om slutande av samarbetsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Marocko (EGT L 264, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 5, s. 181). Se dom av den 31 januari 1991 i mål C-18/90, Kziber (REG 1991, s. I-199), punkterna 15—23, dom av den 20 april 1994 i mål C-58/93, Yousfi (REG 1994, s. I-1353), punkterna 16—19, och dom av den 3 oktober 1996 i mål C-126/95, Hallouzi-Choho (REG 1996, s. I-4807), punkterna 19—20.

ningsområde och som är bosatta i en stat inom gemenskapen skall behandlas på samma sätt som medlemsstaternas egna medborgare.

B — *Likabehandling av turkiska arbetstagare i fråga om social trygghet och möjligheten att rätta ett födelsedatum, vilket påverkar rätten till sociala förmåner*

35. Det är inte första gången som en nationell domstol vill att EG-domstolen skall uttala sig i frågan huruvida institutioner som är behöriga att handlägga frågor rörande social trygghet och domstolar i en medlemsstat, vid fastställelse av en migrerande arbetstagares rätt till sociala förmåner, är skyldiga att godta personbevis och liknande handlingar om personuppgifter, som har upprättats av behöriga myndigheter i andra medlemsstater.

Domstolen har uttalat sig i denna fråga i domen i målet Dafeki, [11] där den besvarade den tolkningsfråga som hade ställts av Socialgericht Hamburg (Tyskland).

36. De faktiska omständigheter som hade gett upphov till den tvisten påminner om bakgrunden till de båda förevarande målen.

Den grekiska medborgaren Eftalia Dafeki bodde sedan år 1966 i Tyskland där hon hade varit anställd fram till år 1987. Enligt sina identitetshandlingar var hon född den 3 december 1933.

Den 4 april 1986 rättade den grekiska underrätten i Trikala (Grekland) på Eftalia Dafekis begäran detta datum med tillämpning av det särskilda förfarande som föreskrevs för de fall där folkbokföringens arkiv hade förstörts under kriget. Eftalia Dafekis födelsedatum rättades till att avse den 20 februari 1929. Eftalia Dafeki erhöll därefter ett födelsebevis i vilket som födelsedatum angavs det som följde av rättelsen.

37. I december 1988 begärde Eftalia Dafeki förtida ålderspension i Tyskland, vilket kan beviljas kvinnor som har fyllt 60 år. Begäran avslogs emellertid, trots att hon uppfyllde de övriga villkoren för att kunna beviljas förtidspension. Det behöriga tyska organet stödde sig på de handlingar som föregick rättelsen och bedömde att Eftalia Dafeki när begäran framställdes inte hade uppnått den ålder som krävdes.

38. Av artikel 66 i lagen om folkbokföring (Personenstandsgesetz), som är den bestämmelse som är tillämplig i detta mål, framgår att personbevis som hade utfärdats i ett annat land inte omfattades av den för tyska

11 — Dom av den 2 december 1997 i mål C-336/94, Dafeki (REG 1997, s. I-6761).

personbevis gällande presumtionen för att dessa handlingar var riktiga, utan den domstol vid vilken talan hade väckts hade att bedöma de handlingar som hade företetts för den enligt regeln om fri bevisprövning. Vid denna prövning skulle domstolen i fråga särskilt ta hänsyn till den i rättspraxis etablerade regeln enligt vilken, vid konflikt mellan flera handlingar som har upprättats efter varandra i allmänhet och om annan tillräcklig bevisning saknas, det är den handling som i tidshänseende har upprättats närmast händelsen som har företräde, det vill säga i fallet Eftalia Dafeki det första utdraget ur födelsebeviset.

Eftersom domstolarnas tillämpning av bestämmelsen innebar att personbevis som hade utfärdats av de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat av de tyska domstolarna tillerkändes lägre bevisvärde än personbevis som hade utfärdats av de tyska myndigheterna, frågade den domstol som skulle avgöra tvisten om bestämmelsen var oförenlig med gemenskapsrätten, i synnerhet artikel 48 i EG-fördraget (nu artikel 39 EG i ändrad lydelse) och artikel 51 i EG-fördraget (nu artikel 42 EG i ändrad lydelse), genom att utgöra dold diskriminering på grund av nationalitet. Även om bestämmelsen i fråga tillämpas oberoende av arbetstagarens nationalitet, missgynnar den nämligen i praktiken arbetstagare som är medborgare i andra medlemsstater.

39. I sin dom i nämnda mål beaktade domstolen, såväl att det fanns skillnader mellan de nationella rättsordningarna vad gäller förutsättningarna och förfarandena för att erhålla ett beslut om rättelse av ett födelsedatum, som att medlemsstaterna varken hade harmoniserat ämnet eller upprättat någon ordning för ömsesidigt erkännande av sådana beslut som är likartad med den ordning som föreskrivs beträffande beslut som omfattas av tillämpningsområdet för konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område. [12] Domstolen medgav därefter att möjligheten att med framgång ifrågasätta huruvida ett personbevis är riktigt i stor utsträckning berodde på vilket förfarande som tillämpas och på vilka förutsättningar som måste uppfyllas för att födelsebevis skall kunna ändras, vilka kunde skilja sig åt betydligt från den ena medlemsstaten till den andra.

Domstolen förklarade därför uttryckligen att "... förvaltningsmyndigheterna och domstolarna i en medlemsstat [inte är] skyldiga enligt gemenskapsrätten att anse att korrigeringar av personbevis som har företagits av de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat är likvärdiga [med] dem som har företagits av de behöriga myndigheterna i deras egen medlemsstat".

40. Genom denna förklaring återgav och bemötte domstolen den tyska regeringens och kommissionens farhågor. Den tyska regeringen gjorde gällande att det förelåg avsevärda skillnader mellan medlemsstaterna vad gäller bestämmelserna om för-

12 — EGT L 299, s. 32; konsoliderad svensk version i EGT C 27, 1998, s. 1.

ande av folkbokföringsregister och om rättelse av sådana. Den tog Grekland som exempel på ett fall där rättelser av födelsedatum gjordes av ensamdomare, som endast grundade sitt beslut på en förklaring av två vittnen. Den tyska regeringen tillade att ett stort antal migrerande arbetstagare av grekisk nationalitet hade använt sig av denna möjlighet, att det behöriga tyska socialförsäkringsorganet i hundratals fall hade konstaterat att det födelsedatum som uppgavs vid anställningens början avsevärt skilde sig från det som uppgavs när ansökan om pension gjordes och att rättelsen i allmänhet skedde till arbetstagarens fördel.

Kommissionen påpekade för sin del att frågor om personbevis skilde sig åt i de olika medlemsstaterna, eftersom de mest skilda kulturella aspekter och vissa händelser, såsom krig och avträdanden av territorier, starkt har påverkat de olika systemen. Därför var det enligt kommissionen svårt att utgå från principen att de faktiska och rättsliga situationerna är identiska eller jämförbara i olika medlemsstater. Kommissionen tillade att gemenskapen inte hade någon allmän behörighet att fastställa den rätt som skall vara tillämplig på frågor om personbevis eller om sådana handlingars bevisvärde.

41. I punkt 19 i sin dom förefaller domstolen emellertid ha ändrat uppfattning. Jag måste erkänna att jag endast kan se ett samband mellan det ovan anförda och det följande, om jag gör följande tolkning:

— Domstolen har, fram till och med punkt 18, där den anför att en medlemsstat enligt gemenskapsrätten inte är skyldig att anse att rättelser av personbevis som har företagits av myndigheterna i en annan medlemsstat är likvärdiga med dem som har företagits av dess egna myndigheter, hänfört sig till den rent civilrättsliga verkan som dessa rättelser har, eftersom den omtvistade bestämmelsen i detta mål utgjordes av en artikel i lagen om folkbokföring.

— Från och med den följande punkten förde domstolen ett resonemang om den dokumentation som krävdes för att säkerställa utövandet av friheterna enligt fördraget, eftersom den framhöll att "[d]et... emellertid... inte är möjligt att... utöva [de] rättigheter som följer av principen om fri rörlighet för arbetstagare utan att förete handlingar om personuppgifter. Sådana handlingar utfärdas vanligen av myndigheterna i arbetstagarens ursprungsland. Följaktligen måste förvaltningsmyndigheterna och domstolarna i en medlemsstat godta personbevis och liknande handlingar om personuppgifter som har upprättats av de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater, såvida det inte på grund av konkreta uppgifter i det enskilda fallet finns särskilda skäl att ifrågasätta huruvida uppgifterna i handlingarna är korrekta".

Mot bakgrund av detta uttalande drog domstolen slutsatsen att "en nationell bestämmelse enligt vilken det, vid konflikt

mellan flera efter varandra utfärdade handlingar och om det inte finns andra tillräckliga bevis, föreligger en allmän och abstrakt presumtion för att den handling som i tidshänseende har upprättats närmast den händelse som skall bevisas, har företräde, [kan] inte motivera att en korrigering som har företagits av en domstol i en annan medlemsstat lämnas utan avseende".

42. Skillnaderna mellan fallet Eftalia Dafeki och fallen Ibrahim Kocak och Ramazan Örs är uppenbara. Eftalia Dafeki var medborgare i en medlemsstat, medan Ibrahim Kocak och Ramazan Örs är medborgare i tredje land. De handlingar som Eftalia Dafeki visade upp i Tyskland, för att göra gällande ett annat födelsedatum än det som hon hade anmält vid sin anslutning, hade utfärdats av de behöriga myndigheterna i en medlemsstat, medan de handlingar som Ibrahim Kocak och Ramazan Örs lade fram kom från tredje land.

43. Dessa skillnader är emellertid inte avgörande. Inom området för den fria rörligheten för arbetstagare har nämligen såväl medborgare inom gemenskapen, enligt artikel 48.2 i EG-fördraget, som tillämpades på Eftalia Dafeki, som de turkiska medborgarna, i enlighet med artikel 37 i tilläggsprotokollet, rätt att få samma behandling som medlemsstaterna ger sina egna medborgare. Inom området för social trygghet innebär dessutom artikel 3.1 i förordning (EEG) nr 1408/71 [13] (nedan kallad förordning nr 1408/71), som är tillämplig på medborgare inom gemenskapen, och artikel 3.1 i beslut nr 3/80, som är tillämplig på turkiska medborgare, som båda är likalydande, att medlemsstaterna åläggs att ge de personer som är bosatta i en medlemsstat och som omfattas av rättsaktens personella tillämpningsområde samma behandling som medlemsstaterna ger sina egna medborgare.

Domstolen har tillerkänt likhetsprincipen inom området för social trygghet direkt effekt, vare sig det rör sig om artikel 3.1 i förordning nr 1408/71 [14] eller artikel 3.1 i beslut nr 3/80. [15] En medlemsstat kan följaktligen inte ge denna princip olika räckvidd beroende på om mottagaren av förmånen är en arbetstagare som har medborgarskap i en annan medlemsstat eller en arbetstagare med turkiskt medborgarskap.

44. Jag anser emellertid att det finns en avgörande skillnad som består i att det i den i förevarande mål omtvistade bestämmelsen, till skillnad från vad som var fallet enligt den lagstiftning som var tillämplig i målet Dafeki, där intyg från utlandet tillerkändes lägre bevisverkan än intyg som var utfärdade i Tyskland, inte görs någon skillnad beroende på ursprunget eller härkomsten av de handlingar som läggs fram

13 — Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen, i dess ändrade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2001/83 av den 2 juni 1983 (EGT L 230, s. 6; svensk specialutgåva, område 5, volym 3, s. 53).

14 — Dom av den 28 juni 1978 i mål 1/78, Kenny (REG 1978, s. 1489; svensk specialutgåva, volym 4, s. 137), punkt 12.

15 — Domen i målet Sürül, ovan fotnot 1, punkt 74.

till stöd för en begäran om rättelse av födelsedatum och som är av betydelse för erkännandet av rätten till sociala förmåner.

45. Jag anser, i likhet med domen i målet Dafeki, att de arbetstagare som gör gällande att de har rätt till en social förmån med anledning av utövandet av den fria rörligheten för personer, vilken säkerställs genom fördraget, nödvändigtvis måste bevisa vissa uppgifter som förekommer i folkbokföringsregistren. Detsamma gäller för de turkiska arbetstagare som förflyttar sig för att arbeta i medlemsstaterna i enlighet med associeringsavtalet och dess tillämpningsföreskrifter.

46. Såsom jag har påpekat ovan trädde den omtvistade bestämmelsen i 33a § SGB I i kraft den 1 januari 1998, och den antogs i syfte att förhindra att en arbetstagare rättar sitt födelsedatum för att utverka en ändring av sin rätt till sociala förmåner i Tyskland.

För att kunna uppnå detta syfte infördes genom bestämmelsen mera restriktiva villkor för att de tyska myndigheterna för social trygghet skulle kunna medge en rättelse av förmånsmottagarnas födelsedatum. Det är obestritt att det enligt systemen för social trygghet utgås från nämnda datum vid fastställelse av hur länge barnbidrag eller barnpension skall utgå och när ålderspension skall börja att utgå. Det förefaller vara symptomatiskt att det enligt sådana rättsordningar som den grekiska [16] eller den turkiska uppenbarligen är mycket enkelt att få en rättelse av ett födelsedatum beviljad, medan rättelsen i dessa rättsordningar inte erkänns i fråga om rättigheter inom området för social trygghet.

Att villkoren har blivit mera restriktiva innebär att mottagaren av förmånen tvingas acceptera det födelsedatum som han själv eller hans familjemedlemmar har anmält vid anslutningen till systemet för social trygghet i Tyskland och som ingår i försäkringsnumret, såvida inte det organ som är behörigt att erkänna förmånen fastställer att det föreligger ett skrivfel eller att ett annat födelsedatum framgår av en handling som i original har utfärdats före den tidpunkt vid vilken anmälan gjordes.

47. Det rör sig om en bestämmelse i vilken det inte görs åtskillnad på grund av kön mellan de personer som är anslutna till systemet för social trygghet, och den ger följaktligen inte upphov till direkt diskriminering.

16 — Enligt generaladvokaten La Pergolas förslag till avgörande i målet Dafeki förklarade den tyska regeringen att den av sökanden begärda och erhållna rättelsen inte var giltig i den grekiska rättsordningen vid ansökan om förmåner i fråga om social trygghet. Att medge en sådan möjlighet i Tyskland skulle därför leda till det absurda resultatet att den utländska handlingen skulle tillerkännas större verkan där än i den rättsordning där den kom från.

De avdelningar vid Bundessozialgericht som har ställt tolkningsfrågorna undrar emellertid om det förekommer dold diskriminering, vilket kommissionen uttryckligen har gjort gällande.

48. Domstolen har såsom bekant definierat dold diskriminering på grund av nationalitet som varje form av diskriminering som, genom tillämpning av andra särskiljningskriterier, i själva verket leder till samma resultat. Domstolen har sedan år 1974 bedömt att sådana kriterier som en arbetstagares ursprungsort eller hemvist allt efter omständigheterna i praktiken kan utgöra en sådan diskriminering på grundval av nationalitet som är förbjuden enligt fördraget. [17]

Domstolen har exempelvis ansett att det är fråga om dold diskriminering på grund av nationalitet inom området för den fria rörligheten för arbetstagare, när det i en medlemsstats lagstiftning ställs ett bosättningsvillkor för att en arbetstagare skall kunna åtnjuta vissa sociala [18] eller skattemässiga [19] förmåner, eller då beviljandet av rätten till dessa förmåner görs beroende av en viss minsta tid av förvärvsarbete inom medlemsstatens territorium, [20] eller det föreskrivs att anställningsavtal för lektorer i främmande språk vid medlemsstatens universitet inte skall gälla lika länge som anställningsavtalen för övriga lärare, [21] eller då en medlemsstat vid rekrytering av personal [22] eller vid beräkning av lön och tjänstetid [23] endast beaktar de tjänster som har fullgjorts inom dess egen administration, eller när en medlemsstat kräver att unga arbetstagare när de söker sitt första arbete skall ha avslutat sin fortsatta grundutbildning vid en undervisningsanstalt i denna medlemsstat för att de skall kunna beviljas väntebidrag. [24]

I dessa exempel bestod den dolda diskrimineringen antingen i att de villkor som i den nationella lagstiftningen gjordes gällande för åtnjutandet av en förmån lättare kunde uppfyllas av statens egna medborgare eller i att de mindre fördelaktiga anställningsvillkor som hade fastställts i en medlemsstat i nästan samtliga fall kom att tillämpas på arbetstagare från andra stater inom Europeiska unionen.

49. Kommissionen har förklarat att den dolda diskrimineringen uppkommer genom att det i den omtvistade bestämmelsen inte tas tillräcklig hänsyn till skillnaderna mellan föreskrifterna om folkbokföringsregistret i Tyskland och i Turkiet. Det är av detta skäl som turkiska medborgare drabbas,

17 — Dom av den 12 februari 1974 i mål 152/73, Sotgiu (REG 1974, s. 153; svensk specialutgåva, volym 2, s. 219), punkt 11.

18 — Dom av den 8 juni 1999 i mål C-337/97, Meeusen (REG 1999, s. I-3289).

19 — Dom av den 8 maj 1990 i mål C-175/88, Biehl (REG 1990, s. I-1779; svensk specialutgåva, volym 10, s. 399), av den 14 februari 1995 i mål C-279/93, Schumacker (REG 1995, s. I-225), och dom av den 26 oktober 1995 i mål C-151/94, kommissionen mot Luxemburg (REG 1995, s. I-3685).

20 — Dom av den 21 juni 1988 i mål 39/86, Lair (REG 1988, s. 3161; svensk specialutgåva, volym 9, s. 475), och i mål 197/86, Brown (REG 1988, s. 3205).

21 — Dom av den 2 augusti 1993 i de förenade målen C-259/91, C-331/91 och C-332/91, Allué m.fl. (REG 1993, s. I-4309; svensk specialutgåva, volym 14, s. 305), och dom av den 20 oktober 1993 i mål C-272/92, Spotti (REG 1993, s. I-5185).

22 — Dom av den 23 februari 1994 i mål C-419/92, Scholz (REG 1994, s. I-505).

23 — Dom av den 12 mars 1998 i mål C-187/96, kommissionen mot Grekland (REG 1998, s. I-1095).

24 — Dom av den 12 september 1996 i mål C-278/94, kommissionen mot Belgien (REG 1996, s. I-4307).

eftersom 33a § SGB I innebär att ett större antal turkar än tyskar hindras från att rätta sitt födelsedatum. Kommissionen har även pekat på faktiska skillnader genom att hävda att skyldigheten i Turkiet att registrera en födsel inom en månad inte alltid verkar iakttas på landsbygden.

50. Av de skäl som jag skall redogöra för nedan framgår att jag inte är ense med kommissionen. Såväl Tyskland som Turkiet ingår i Internationella civilståndskommissionen (nedan kallad CIEC), ett mellanstatligt organ som omfattar tolv länder, vars uppgift är att säkerställa tillförlitligheten hos de uppgifter som finns inskrivna i folkbokföringsregistren.

Konvention nr 9 av den 10 september 1964 om rättelse av handlingar i folkbokföringsregistret, som har slutits inom CIEC, har nämligen ratificerats av båda länderna, och den har varit i kraft i Turkiet sedan den 24 augusti 1967 och i Tyskland sedan den 25 juli 1969. [25]

Av handlingarna i dessa två mål framgår inte att Tyskland i dag, till skillnad från vad som var fallet i målet Dafeki, inte skulle tillerkänna de intyg som ges in av turkiska medborgare och som har utfärdats av folkbokföringsregistret i deras land samma giltighet som de intyg som har utfärdats i Tyskland.

Det är nog till och med så, att anmälan av födelsedatumet vid anslutningen till systemet i Tyskland grundades på ett av dessa, i Turkiet utfärdade, intyg, som Tyskland tillerkänner samma giltighet som de intyg som utfärdas av dess egna fokbokföringsmyndigheter. [26]

51. Frågan uppkommer när en person som är ansluten till systemet för social trygghet i Tyskland begär rättelse av sitt eget eller en förmånstagares födelsedatum, i syfte att rättelsen skall påverka rätten till sociala förmåner. [27] Jag förstår att staterna strävar efter att begränsa denna möjlighet så långt

25 — Liste des Conventions, état des signatures, des ratifications et des adhésions au 30.11.1998, överlämnad av generalsekretariatet vid CIEC.

26 — Såväl Tyskland som Turkiet har ratificerat konvention nr 3 av den 4 september 1958 om internationellt utbyte av personuppgifter. Konventioner har varit i kraft i Tyskland sedan den 24 december 1961 och i Turkiet sedan den 8 oktober 1962.

27 — Isabelle Guyon-Renard anför i "La fraude en matière d'état civil dans les états membres de la CIEC", *Revue critique de droit international privé*, 85 (3) juli—september 1996, s. 541 f., särskilt s. 542, att det genom de i CIEC ingående staternas svar på de frågeformulär som har utformats av ett underutskott bestående av en företrädare för varje stat har klarlagts att åtta av dessa stater, däribland Tyskland och Turkiet, medger att det förekommer bedrägerier med födelsehandlingar och att de falska uppgifterna i synnerhet rör födelsedatum och identitet. Hon tillägger att bedrägerierna sällan kan tillskrivas de tjänstemän som för folkbokföringsregistret i en stat som ingår i CIEC, eftersom endast Grekland har anmält ett sådant extremfall som det i vilket en borgmästare hade upprättat sin egen dödsattest för att försöka undgå lagföring.

det går,[28] både för att förhindra bedrägerier i fråga om förvärv av medborgarskap och med hänsyn till den inte obetydliga ekonomiska verkan som denna praxis har på systemen för social trygghet, med tanke på den ökande livslängden hos befolkningen.

52. Föreskrivs i den omtvistade bestämmelsen ett villkor som tyska medborgare har lättare att uppfylla än turkiska medborgare genom att det däri anges att ett födelsedatum endast får rättas om det föreligger ett skrivfel eller om det ges in en handling som i original har utfärdats före anslutningen och i vilken ett annat födelsedatum förekommer? Drabbar bestämmelsen i förekommande fall turkiska medborgare i större utsträckning än tyska medborgare?

53. Jag anser att dessa frågor skall besvaras nekande, även om kommissionen har framhållit skillnaderna, vid anslutningen, mellan turkiska migrerande arbetstagare, som lämnar uppgifter vars riktighet kan ifrågasättas och behöva rättas, och tyska arbetstagare, som förfogar över uppgifter som grundas på i allmänhet tillförlitliga registreringar som sällan behöver ändras.

54. Även om uppgifterna i det turkiska folkbokföringsregistret är så föga tillförlitliga som kommissionen verkar anse, är denna bristfällighet ett tillräckligt skäl för att de berörda själva, innan de anmäler sina personuppgifter vid anslutningen, säkerställer att en så viktig uppgift som ett födelsedatum är riktig.

55. Under alla omständigheter godtar Tyskland rättelser av födelsedatum med inverkan på rätten till sociala förmåner, om det ges in en handling som i original har utfärdats före anslutningen och i vilken ett annat födelsedatum förekommer.

56. Kommissionen har tillagt att skyldigheten att registrera en födsel inom en månad inte alltid iakttas på landsbygden i Turkiet.[29]

28 — *Ibidem*, s. 546. För att ett rättsligt avgörande, som har avkunnats utomlands, om rättelse av ett födelsedatum skall kunna erkännas i Nederländerna och i Österrike, måste det ha meddelats av en behörig domstol efter en prövning av handlingarna i ärendet, och det får inte strida mot grunderna för rättsordningen. I Nederländerna krävs dessutom att avgörandet grundas på sådana konkreta bevis som exempelvis ett intyg från en för ändamålet utsedd läkare. Åklagarmyndigheten och/eller en för folkbokföringsregistret ansvarig person skall ha hörts, och den berörde, som har bevisbördan, skall ha inställt sig inför den domstol som har meddelat avgörandet. Myndigheten är emellertid ändå inte skyldig att erkänna ett domstolsavgörande som strider mot andra kända uppgifter, exempelvis beträffande den berördes familjemedlemmar. Det är inte klarlagt huruvida ett erkännande av en rättelse i Nederländerna påverkar rätten till sociala förmåner.

29 — Detta kan enligt min mening inte innebära att man kan registrera ett barn som redan är sju år som nyfött.

Denna omständighet är emellertid inte enbart typisk för Turkiet eller för landsbygden, eftersom det även i föreskrifterna om folkbokföringsregister i de andra medlemsstaterna noga regleras hur ett ärende skall handläggas beträffande födslar som har registrerats efter den föreskrivna fristen. Dessa ärenden avser oftast födslar av barn utom äktenskapet [30] samt födslar som äger rum inom de befolkningsgrupper där integrationen i samhället har lyckats mindre väl. [31] Det är fenomen som är kända i alla medlemsstater.

57. En person som fram till en viss tidpunkt i sitt liv har trott att uppgifterna i det folkbokföringsregister i vilket han är registrerad är riktiga kommer, enligt min mening, att tvivla på sin verkliga ålder när han får kännedom om förhållanden som han tidigare var ovetande om, i synnerhet om han upptäcker handlingar som berör honom och som innehåller uppgifter som motsäger uppgifterna i folkbokföringsregistret. [32] Detta kan inträffa för alla personer, oavsett nationalitet. Det som är avgörande för att utesluta att en sådan bestämmelse som den som det tvistas om i målen vid den nationella domstolen är diskriminerande är att den, utöver att det däri föreskrivs enhetliga villkor för att ett födelsedatum skall kunna rättas, inte försätter turkiska arbetstagare i en svårare ställning än den som tyska medborgare befinner sig i när det gäller att lägga fram handlingar i vilka ett annat födelsedatum förekommer, såsom de handlingar som utfärdas i samband med skolgång, militärtjänstgöring eller äktenskap eller varje annan likvärdig officiell handling, som Tyskland givetvis måste tillerkänna samma giltighet som de handlingar som dess egna myndigheter utfärdar. [33]

58. Mot bakgrund av redogörelsen ovan drar jag slutsatsen att principen om likabehandling i fråga om social trygghet för turkiska arbetstagare i Tyskland varken utgör hinder för att denna medlemsstat fastslår att det födelsedatum för en arbetstagare som är avgörande för rätten till sociala förmåner är det som har anmälts vid arbetstagarens anslutning till systemet för social trygghet eller för att medlemsstaten begränsar möjligheten att rätta detta datum till de fall där det föreligger ett skrivfel och de fall där den berörde lägger fram en handling som i original har utfärdats före anslutningen och i vilken ett annat födelsedatum förekommer.

Principen kan under alla omständigheter inte medföra att medlemsstaten åläggs att utforma sina regler om anslutning till sina system för social trygghet för att ta hänsyn till framtida rättelser av turkiska arbetstagares födelsedatum, vilka antas bero på

30 — Luces Gil: *Derecho Registral Civil*, Bosch 1991, citerad av Linacero de la Fuente, M: "Notas sobre el Registro Civil", *Revista de Derecho Privado*, februari 1998, s. 83 f., särskilt s. 96.

31 — Linacero de la Fuente, M. *op.cit.* ovan fotnot 30, s. 102.

32 — Man måste komma ihåg att folkbokföringsregistret är det medel som syftar till fastställelse av de faktiska omständigheter och egenskaper som påverkar personers civilstånd och att dess handlingar utgör ordinär bevisning om civilstånd. Fel i folkbokföringsregistrets handlingar förekommer emellertid i alla länder. Såsom exempel kan nämnas det fel som uppkom i Spanien därför att det hade antecknats att en förlossning hade ägt rum den 24 mars 1970 i stället för det riktiga året 1971, vilket framgick av det avsnitt vars inledande och avslutande handläggning innefattade perioden från och med den 30 maj 1970 till och med den 17 mars 1972 (DGRN R 24 från mars 1986: RJA, 1986, 3025).

33 — Personer som har ingått äktenskap i Turkiet förfogar över en ytterligare handling som kan vara ändamålsenlig i detta sammanhang, nämligen den internationella familjebok som det stadgas om i konvention nr 15 av den 12 september 1974, som har slutits inom CIEC och som är i kraft i Turkiet sedan den 3 mars 1984. I denna bok anges såväl datum som ort för makarnas födsel. Personer som har ingått äktenskap i Tyskland har däremot ingen sådan handling, eftersom denna stat ännu inte har undertecknat konventionen.

skillnaderna i sätten att föra folkbokföringsregister i Turkiet och i Tyskland.

C — *Likabehandling av turkiska arbetstagare i fråga om social trygghet, rättelserna av Ibrahim Kocaks försäkringsnummer samt den begäran som Ramazan Örs gav in före ikraftträdandet av 33a § SGB I*

59. Ibrahim Kocak uppgav först att han var född år 1933. Till följd av ett avgörande av en turkisk domstol begärde och erhöll han i Tyskland år 1985 en rättelse av sitt födelsedatum, så att födelseåret i stället angavs vara år 1926. Han fick ett nytt försäkringsnummer med denna uppgift. När Ibrahim Kocak år 1991 ansökte om ålderspension på den grunden att han hade uppnått 65 års ålder erkändes emellertid inte det turkiska avgörandet, och han tilldelades ett nytt försäkringsnummer i vilket år 1933 angavs som födelseår.

Ramazan Örs hade vid sin anslutning år 1972 anmält att han var född år 1950. Han lade år 1993 fram ett avgörande från en turkisk domstol enligt vilket år 1946 i stället angavs som hans födelseår. Det tyska socialförsäkringsorganet vägrade emellertid att tillerkänna detta avgörande giltighet.

60. Eftersom 33a § SGB I inte var i kraft när de två arbetstagarna begärde att deras födelsedatum skulle rättas, är det klart att den inte kan tillämpas på dem och att de, eftersom EG-domstolen har erkänt den direkta effekten av artikel 3.1 i beslut nr 3/80, i vilken principen om likabehandling av turkiska medborgare i medlemsstaterna fastslås, befinner sig i samma situation som de arbetstagare som är medborgare i de andra staterna inom Europeiska unionen.

61. I fråga om dessa medborgare inom gemenskapen har i domen i målet Dafeki redan fastslagits att förvaltningsmyndigheterna och domstolarna i en medlemsstat måste godta personbevis och liknande handlingar om personuppgifter som har upprättats av de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater, såvida det inte på grund av konkreta uppgifter i det enskilda fallet finns särskilda skäl att ifrågasätta huruvida uppgifterna i handlingarna är riktiga.

Jag anser att detsamma måste gälla de intyg som har upprättats av de behöriga myndigheterna i Turkiet.

62. Slutligen måste man beakta att domstolen i domen i målet Sürül [34] inte bara tillerkände artikel 3.1 i beslut nr 3/80 direkt effekt utan även begränsade dess rättsverkningar i tiden genom att uttala att bestämmelsen inte kan åberopas till stöd för krav på förmåner som hänför sig till perioder före dagen för domen (den 4 maj 1999), förutom i fråga om personer som före denna dag hade väckt talan vid domstol eller framställt ett motsvarande anspråk.

34 — Ovan fotnot 1, punkt 113.

IX — Förslag till avgörande

63. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen skall besvara de tolkningsfrågor som trettonde och åttonde avdelningen vid Bundessozialgericht har ställt i mål C-102/98, Ibrahim Kocak, respektive C-211/98, Ramazan Örs, på följande sätt:

1) Artikel 3.1 i associeringsrådets beslut nr 3/80 av den 19 september 1980 om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas medlemsstaters system för social trygghet på turkiska arbetstagare och deras familjemedlemmar, i vilken principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet fastslås, har direkt effekt, och den har de rättsverkningar i tiden som följer av domstolens dom av den 4 maj 1999 i målet Sürül.

2) Artikel 3.1 i beslut nr 3/80 utgör varken hinder mot att en medlemsstat fastslår att det födelsedatum för en arbetstagare som är avgörande för rätten till sociala förmåner är det som har anmälts vid arbetstagarens anslutning till systemet för social trygghet i denna stat eller mot att medlemsstaten begränsar möjligheten att rätta detta datum till de fall där det föreligger ett skrivfel och de fall där det läggs fram en handling som i original har utfärdats före anslutningen och i vilken ett annat födelsedatum förekommer.

3) Innan en nationell lagstiftning med de ovan beskrivna kännetecknen hade trätt i kraft var förvaltningsmyndigheterna och domstolarna i en medlemsstat, med hänsyn till tillämpningen i tiden av principen om likabehandling av turkiska arbetstagare i medlemsstaterna, skyldiga att godta personbevis och liknande handlingar om personuppgifter som hade upprättats av de behöriga turkiska myndigheterna, såvida det inte på grund av konkreta uppgifter i det enskilda fallet fanns särskilda skäl att ifrågasätta huruvida uppgifterna var riktiga.